

WYROK

Warszawa, dnia 2 kwietnia 2026 r.

Krajowa Izba Odwoławcza - w składzie:

Przewodnicząca: Irmína Pawlik
Członkowie: Beata Pakulska - Banach
Katarzyna Paprocka
Protokolant: Piotr Cegłowski

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 30 marca 2026 r. w Warszawie odwołania wniesionego do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej w dniu 16 lutego 2026 r. przez wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia MIRBUD S.A. z siedzibą w Skierniewicach, TRANSKOL sp. z o.o. z siedzibą w Kielcach TORKOL sp. z o.o. z siedzibą w Tychach

w postępowaniu prowadzonym przez zamawiającego PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. z siedzibą w Warszawie przy udziale uczestników po stronie zamawiającego:

A. wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia Trakcja S.A. z siedzibą w Warszawie, SARINŻ sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie,

B. wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia Budimex S.A. z siedzibą w Warszawie, Budimex Kolejnictwo S.A. z siedzibą w Warszawie

orzeka:

1. oddala odwołanie;

2. kosztami postępowania obciąża odwołującego - wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia MIRBUD S.A. z siedzibą w Skierniewicach, TRANSKOL sp. z o.o. z siedzibą w Kielcach TORKOL sp. z o.o. z siedzibą w Tychach i:

2.1. zalicza do kosztów postępowania odwoławczego kwotę 20 000 zł 00 gr (dwadzieścia tysięcy złotych zero groszy) uiszczonej przez odwołującego tytułem wpisu od odwołania, kwotę 3600 zł 00 gr (trzy tysiące sześćset złotych zero groszy) poniesioną przez odwołującego tytułem wynagrodzenia pełnomocnika oraz kwotę 3600 zł 00 gr (trzy tysiące sześćset złotych zero groszy) poniesioną przez zamawiającego tytułem wynagrodzenia pełnomocnika;

2.2. zasądza od odwołującego - wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia MIRBUD S.A. z siedzibą w Skierniewicach, TRANSKOL sp. z o.o. z siedzibą w Kielcach TORKOL sp. z o.o. z siedzibą w Tychach na rzecz zamawiającego PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. z siedzibą w Warszawie kwotę 3600 zł 00 gr (trzy tysiące sześćset złotych zero groszy) stanowiącą koszty postępowania odwoławczego poniesione przez zamawiającego tytułem wynagrodzenia pełnomocnika.

Na orzeczenie - w terminie 14 dni od dnia jego doręczenia - przysługuje skarga za pośrednictwem Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Zamówień Publicznych.

Przewodnicząca:

Członkowie:

.....

Uzasadnienie

Zamawiający PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. (dalej jako „Zamawiający”) prowadzi postępowanie o udzielenie zamówienia sektorowego w trybie przetargu nieograniczonego na roboty budowlane pn. „Prace na linii kolejowej C–E 20 na odcinku Skierniewice – Czachówek Wschodni” (nr referencyjny: 9090/IRZR2/19466/05551/24/P). Ogłoszenie o zamówieniu zostało opublikowane w dniu 13 stycznia 2025 r. w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej S: 8/2025 pod numerem 8796/2025. Do ww. postępowania o udzielenie zamówienia zastosowanie znajdują przepisy ustawy z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1320, dalej „ustawa Pzp”). Wartość szacunkowa zamówienia przekracza progi unijne, o których mowa w art. 3 ustawy Pzp.

W dniu 16 lutego 2026 r. wykonawcy wspólnie ubiegający się o udzielenie zamówienia MIRBUD S.A. z siedzibą w Skierniewicach, TRANSKOL sp. z o.o. z siedzibą w Kielcach TORKOL sp. z o.o. z siedzibą w Tychach (dalej jako „Odwołujący” lub „Konsorcjum MIRBUD”) wnieśli odwołanie wobec czynności odrzucenia jego oferty jako złożonej przez

wykonawcę podlegającego wykluczeniu z postępowania na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 2 lit. a) w zw. art. 109 ust. 1 pkt 2 lit c) ustawy Pzp w zw. z tym, że wobec wykonawcy MIRBUD S.A. wydano ostateczną decyzję administracyjną o naruszeniu obowiązków wynikających z prawa ochrony środowiska oraz na podstawie i w związku z art. 109 ust. 1 pkt 8 i 10 ustawy Pzp w związku z wprowadzeniem Zamawiającego w błąd/przedstawieniem informacji wprowadzających w błąd dotyczących zaistnienia wyżej wskazanej przesłanki wykluczenia z postępowania. Odwołujący zarzucił naruszenie przez Zamawiającego art. 109 ust. 1 pkt 2 lit c) w zw. z art. 111 pkt 2 lit. b) w zw. z art. 109 ust. 3 i art. 16 pkt 1 ustawy Pzp poprzez bezzasadne wykluczenie Odwołującego z postępowania, podczas gdy: (i) wydana wobec MIRBUD S.A. decyzja administracyjna nie wypełnia hipotezy przepisu art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. c) Pzp, (ii) na dzień oceny ofert minął termin podlegania wykluczeniu, (iii) wykluczenie Odwołującego jest nieproporcjonalne w stosunku do zdarzenia, w oparciu o które wydano wobec MIRBUD ostateczną decyzję administracyjną oraz art. 109 ust. 1 pkt 8 i 10 ustawy Pzp, poprzez bezzasadne odrzucenie oferty Odwołującego jako złożonej przez wykonawcę podlegającego wykluczeniu z postępowania w związku z wprowadzeniem Zamawiającego w błąd/przedstawieniem informacji wprowadzających w błąd dotyczących, podczas gdy Odwołujący nie miał obowiązku podawania tych informacji i nie można mu przypisać żadnego stopnia winy w jego czynnościach związanych z wypełnieniem JEDZ i oświadczenia o aktualności zawartych w nim danych, a w konsekwencji naruszenie art. 226 ust. 1 pkt 2 lit. a) ustawy Pzp.

Odwołujący wniósł o uwzględnienie odwołania oraz nakazanie Zamawiającemu unieważnienia czynności wyboru oferty najkorzystniejszej oraz unieważnienia czynności odrzucenia oferty Odwołującego na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 2 lit. a) ustawy Pzp, jako złożonej przez wykonawcę podlegającego wykluczeniu z postępowania na podstawie art. 109 ust. 1 pkt 2 lit c) ustawy Pzp oraz na podstawie art. 109 ust. 1 pkt 8 i 10 ustawy Pzp w związku z niepodaniem informacji o podstawie wykluczenia z art. 109 ust. 1 pkt 2 lit c) ustawy Pzp.

Zamawiający w dniu 24 marca 2026 r. złożył pisemną odpowiedź na odwołanie, w której wniósł o oddalenie odwołania w całości.

Stanowisko pisemne w sprawie przed rozprawą złożyli także wykonawcy, którzy przystąpili do postępowania odwoławczego po stronie Zamawiającego, wnosząc o oddalenie odwołania w całości.

Po przeprowadzeniu rozprawy z udziałem Stron i Uczestników postępowania odwoławczego, na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, uwzględniając akta sprawy odwoławczej, Krajowa Izba Odwoławcza ustaliła i zważyła, co następuje.

Izba stwierdziła skuteczność przystąpień zgłoszonych do postępowania odwoławczego po stronie Zamawiającego przez wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia Trakcja S.A. z siedzibą w Warszawie, SARINŻ sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie (dalej jako „Konsorcjum Trakcja”) oraz przez wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia Budimex S.A. z siedzibą w Warszawie, Budimex Kolejnictwo S.A. z siedzibą w Warszawie (dalej jako „Konsorcjum Budimex”).

Izba stwierdziła, że nie została wypełniona żadna z przesłanek skutkujących odrzuceniem odwołania w całości na podstawie art. 528 ustawy Pzp.

Izba uznała, że Odwołujący jako podmiot, który wnosząc odwołanie dąży do unieważnienia czynności wyboru oferty najkorzystniejszej oraz unieważnienia czynności odrzucenia jego oferty, posiada interes w uzyskaniu zamówienia oraz może ponieść szkodę w wyniku naruszenia przez Zamawiającego przepisów ustawy Pzp, czym wypełnił materialnoprawne przesłanki dopuszczalności odwołania, o których mowa w art. 505 ust. 1 ustawy Pzp.

Izba rozstrzygając sprawę uwzględniła dokumentację postępowania o udzielenie zamówienia przekazaną przez Zamawiającego, a ponadto dopuściła i przeprowadziła dowody z dokumentów:

A.złożonych przez Odwołującego:

- opinia Głównego Instytutu Górnictwa – Państwowego Instytutu Badawczego,
- opinia Instytutu Rybactwa Śródlądowego – Państwowego Instytutu Badawczego,
- opinia prawna r. pr. K.G.,
- opinia prawna dr hab. Włodzimierza Dzierżanowskiego,
- oświadczenie Dyrektora Działu Prawnego MIRBUD S.A. z 12 grudnia 2025 r.

B.złożonych przez Przystępującego Konsorcjum Trakcja:

- decyzja GIOŚ z 28 października 2022 r.,
- pismo GIOŚ z 16 marca 2026 r.,

C.złożonych przez Przystępującego Konsorcjum Budimex:

- decyzja WIOŚ z dnia 26 maja 2021 r.,
- decyzja GIOŚ z 28 października 2022 r.,

–wyciąg ze sprawozdania na temat informacji niefinansowych Grupy MIRBUD z 2022 r.,
na okoliczności wynikające z treści tych dokumentów, podane w pismach i do protokołu rozprawy.

Izba ustaliła, co następuje:

Przedmiotem zamówienia jest zaprojektowanie i wykonanie robót w ramach projektu pn.: „Prace na linii kolejowej C-E 20 na odcinku Skierniewice – Czachówek Wschodni”. Zamawiający w punkcie 8 SWZ - IDW przewidział fakultatywne podstawy wykluczenia z art. 109 ust. 1 pkt 2, 3, 4, 8, 9, 10 ustawy Pzp. Termin składania ofert upłynął 16 lipca 2025 r.

Odwolujący w złożonym wraz z ofertą dokumencie JEDZ lidera konsorcjum (MIRBUD S.A.) na pytanie „Czy wykonawca, wedle własnej wiedzy, naruszył swoje obowiązki w dziedzinie prawa środowiska, prawa socjalnego i prawa pracy?” udzielił odpowiedzi „nie”. W odpowiedzi na wezwanie wystosowane do Odwołującego w trybie art. 126 ust. 1 ustawy Pzp, Odwołujący złożył oświadczenie lidera konsorcjum (MIRBUD S.A.) o aktualności informacji zawartych w JEDZ, wskazując, że informacje zawarte w JEDZ w zakresie braku podstaw wykluczenia z postępowania wskazanych przez Zamawiającego, o których mowa m.in. w art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. c) ustawy Pzp są aktualne i zgodne z prawdą oraz zostały przedstawione ze świadomością konsekwencji wprowadzenia Zamawiającego w błąd przy przedstawianiu informacji.

Zamawiający pismem z 21 listopada 2025 r. zawiadomił wykonawców o wyborze oferty Przystępującego Konsorcjum Trakcja jako najkorzystniejszej oraz o odrzuceniu m.in. oferty Odwołującego na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 2 lit. a) Ustawy w zw. z art. 109 ust. 1 pkt 8 i pkt 10 Ustawy w związku z przedstawieniem informacji związanych ze spełnieniem warunku udziału w postępowaniu z punktu 8.6.1 lit a) IDW. Wyrokiem z dnia 30 stycznia 2026 r., sygn. akt: KIO 5379/25, Izba nakazała Zamawiającemu unieważnienie czynności wyboru oferty najkorzystniejszej oraz unieważnienie czynności odrzucenia oferty Odwołującego. Zamawiający 6 lutego 2026 r. unieważnił ww. czynności. Następnie pismem z 6 lutego 2026 r. Zamawiający zawiadomił wykonawców o ponownym wyborze oferty Konsorcjum Trakcja jako najkorzystniejszej. Jednocześnie poinformował o odrzuceniu oferty Odwołującego na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 2 lit. a) w zw. z art. 109 ust. 1 pkt 8 i 10 w zw. z art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. c) ustawy Pzp. W uzasadnieniu faktycznym, po opisanu chronologicznego przebiegu postępowania o udzielenie zamówienia, wskazano:

„Zamawiający kierując się:

- a) informacją z dnia 19.01.2026 r. zawartą w wyroku Krajowej Izby Odwoławczej o sygn. KIO 5144/25 w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, pn: *Wykonanie dokumentacji wykonawczej i realizacja robót budowlanych, w ramach projektów: „Prace na linii kolejowej E 75 (Rail Baltica) na odcinku Białystok – Knyszyn”, „Prace na linii kolejowej E 75 (Rail Baltica) na odcinku Knyszyn – Osowiec”, „Prace na linii kolejowej E 75 (Rail Baltica) na odcinku Osowiec – Elk”,* w którym Izba uznała, że można przypisać Konsorcjum TORPOL S.A. – MIRBUD S.A. lekkomyślność w niepoinformowaniu zamawiającego o nałożonej karze administracyjnej w wysokości 15 tys. zł na podstawie decyzji administracyjnej wydanej przez Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Katowicach (WIOŚ) z dnia 26 maja 2022 r. (która to została później podtrzymana przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (GIOŚ)) i nakazała Zamawiającemu dokonanie unieważnienia czynności wyboru oferty najkorzystniejszej oraz powtórzenie czynności badania i oceny ofert, a w ramach tej czynności odrzucenie oferty wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia TORPOL S.A. MIRBUD S.A. na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 2 lit. a) ustawy Pzp, w zw. z art. 109 ust. 1 pkt 10 ustawy Pzp w zw. z art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. c) ustawy Pzp,
- b) wykluczeniem z postępowania pn. *„Zaprojektowanie i wykonanie robót na linii kolejowej C-E 20 na odcinku Czachówek Wschodni - Pilawa wraz z mostem nad Wisłą”* wykonawcy konsorcjum Mirbud S.A. z siedzibą w Skierniewicach, Transkol sp. z o.o. z siedzibą w Kielcach, TORHAMER sp. z o.o. z siedzibą w Gdyni oraz MOST sp. z o.o. z siedzibą w Sopocie na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 2 lit. a) ustawy Pzp, w zw. z art. 109 ust. 1 pkt 8 i 10 ustawy Pzp w zw. z art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. c) ustawy Pzp

dokonał powtórzenia czynności badania i oceny ofert.

Biorąc pod uwagę tożsamość okoliczności faktycznych i prawnych, Zamawiający działając z należytą starannością również w niniejszym postępowaniu zmuszony jest dokonać ponownej weryfikacji w przedmiocie opisanych wyżej przesłanek wykluczenia i odrzucenia oferty. Zgodnie z treścią punktu 8.1 lit. b) Instrukcji dla Wykonawców, o udzielenie niniejszego zamówienia mogą ubiegać się wykonawcy, wobec których brak jest podstaw do wykluczenia z postępowania m.in. na podstawie art. 109 ust. 1 pkt 2 Ustawy. Ustawodawca w art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. c) Ustawy określa, że z postępowania o udzielenie zamówienia zamawiający może wykluczyć wykonawcę, wobec którego wydano ostateczną decyzję administracyjną o naruszeniu obowiązków wynikających z prawa ochrony środowiska, prawa pracy lub przepisów o zabezpieczeniu społecznym, jeżeli wymierzono tą decyzją karę pieniężną.

Lider Konsorcjum MIRBUD S.A. złożył wraz z ofertą Jednolity Europejski Dokument Zamówienia („JEDZ”), w którym w Części III: Podstawy wykluczenia, sekcja C: Podstawy związane z niewypłacalnością, konfliktem interesów lub

wykroczeniami zawodowymi, w odpowiedzi na pytanie: Czy wykonawca, wedle własnej wiedzy, naruszył swoje obowiązki w dziedzinie prawa środowiska, prawa socjalnego i prawa pracy? zaznaczył odpowiedź „NIE”. Ponadto, w odpowiedzi na wezwanie do złożenia Podmiotowych Środków Dowodowych, MIRBUD złożył Oświadczenie z dnia 24.07.2025 r. o aktualności informacji zawartych w JEDZ, w którym potwierdził stanowisko, że nie doszło do przypadków naruszenia obowiązków w dziedzinie prawa środowiska.

Zgodnie z wiedzą posiadaną przez Zamawiającego, Śląski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Katowicach Decyzją Nr DKŚ/169/20222/KS z dnia 26.05.2022 r. wymierzył MIRBUD administracyjną karę pieniężną w wysokości 15 000,00 zł (słownie: piętnaście tysięcy złotych) w oparciu o art. 136a ust. 1 pkt 1 oraz ust. 3 Ustawy z dnia 03.10.2008 r. o *udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029). Kara pieniężna została nałożona za naruszenie warunków określonych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 31.01.2017 r. w miejscu prowadzenia działalności poprzez prowadzenie w fazie realizacji prac w rejonie ciekącego dopływu rzeki Soły w sposób niezapewniający dostatecznego zabezpieczenia przed przedostaniem się do wód powierzchniowych zanieczyszczeń w postaci ziemi z wykopów, tj. wbrew zapisom pkt II.3 ww. decyzji. MIRBUD od przedmiotowej decyzji wniósł odwołanie do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, który utrzymał ją w mocy w całości. Decyzja WIOŚ Nr DKŚ/169/20222/KS stała się ostateczna z dniem 28.10.2022 r. W dalszej kolejności MIRBUD wniósł do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie skargę na decyzję Głównego Inspektora Ochrony Środowiska z dnia 28.10.2022 r. Skarga została w dniu 14.04.2023 r. oddalona (sygn. akt IV SA/Wa 2644/22).

Powyżej przytoczony stan faktyczny, wypełnia przesłankę wykluczenia MIRBUD z postępowania na podstawie z art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. c) Ustawy, albowiem wobec tego podmiotu wydano ostateczną decyzję administracyjną o naruszeniu obowiązków wynikających z prawa ochrony środowiska wymierzającą karę pieniężną. Korzystanie przez MIRBUD ze środków ochrony prawnej ma jedynie wpływ na kwestię prawomocności decyzji, nie ma natomiast wpływu na ostateczność tej decyzji. Decyzja stała się ostateczna w dniu 28.10.2022 r. a zatem w dniu składania Oświadczenia JEDZ z dnia 26.05.2025 r. oraz w dniu składania Podmiotowego Środka Dowodowego potwierdzającego aktualność informacji zawartych w JEDZ, tj. 24.07.2025 r., nie upłynął 3 letni okres przedawnienia, wynikający z art. 111 pkt 2 lit. b Ustawy.

Niezależnie od powyższego, w zaistniałym stanie faktycznym, w ocenie Zamawiającego zachodzą przesłanki do wykluczenia Konsorcjum MIRBUD z postępowania na podstawie art. 109 ust. 1 pkt 8 i 10 ustawy w zw. z art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. c) Ustawy. MIRBUD nie poinformował Zamawiającego o fakcie wydania ostatecznej decyzji administracyjnej nakładającej karę pieniężną. Nie uczynił tego ani na etapie składania oferty przedkładając wstępne Oświadczenie JEDZ z dnia 26.05.2025 r., ani na etapie badania Podmiotowych Środków Dowodowych przedkładając Oświadczenie z dnia 24.07.2025 r. o aktualności informacji zawartych w JEDZ. Okoliczność o wydaniu ww. decyzji została okryta milczeniem, uniemożliwiając Zamawiającemu dokonanie oceny, czy w stosunku do Wykonawcy zachodzą przesłanki do wykluczania z postępowania. Skrupulatny Wykonawca działający z należytą starannością winien ujawnić w ww. Oświadczeniach fakt nałożenia kary pieniężnej tytułem naruszenia obowiązków z zakresu prawa ochrony środowiska oraz ewentualnie skorzystać w tym zakresie z instytucji samooczyszczenia. W tym przypadku MIRBUD tego nie uczynił.

W rezultacie, Konsorcjum MIRBUD zataiło okoliczność wydania ostatecznej decyzji administracyjnej o naruszeniu obowiązków wynikających z prawa ochrony środowiska, wprowadzając w błąd Zamawiającego i takie zachowanie w ocenie Zamawiającego wpisuje się w przesłankę wykluczenia z postępowania z art. 109 ust. 1 pkt 8 Ustawy. Zatajenie ww. informacji ma istotne znaczenie dla niniejszego postępowania i mogło mieć istotny wpływ na decyzje podejmowane przez Zamawiającego. Informacje jakimi dysponuje Zamawiający, wskazują na działanie intencjonalne po stronie MIRBUD w tej sprawie. Niemniej jednak w ocenie Zamawiającego, zachowanie Konsorcjum MIRBUD kwalifikuje się również jako, co najmniej działanie lub zaniechanie nieumyślne, co wpisuje się w przesłankę wykluczania z postępowania z art. 109 ust. 1 pkt 10 Ustawy. Wykonawca nie dochował należytej staranności przy przedstawianiu informacji w niniejszym postępowaniu, co ma istotny wpływ na decyzje podejmowane przez Zamawiającego. Działanie Wykonawcy jest oceniane w kontekście należytej staranności, jaka powinna być przypisana profesjonalście, który występuje na danym rynku branżowym. Złożenie przez Konsorcjum MIRBUD nieprawdziwych oświadczeń przy podwyższonym mierniku staranności, doprowadziło do powstania rozbieżności między treścią oświadczenia zawartego w JEDZ i Oświadczenia z dnia 24.07.2025 r. o aktualności informacji zawartych w JEDZ a rzeczywistym stanem faktycznym. Od MIRBUD, wymagany jest podwyższony miernik staranności, który implikuje wnikliwość i skrupulatność przy przedstawianiu informacji Zamawiającemu.

Reasumując, w stosunku do Konsorcjum MIRBUD zachodzą przesłanki odrzucenia oferty na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 2 lit. a) Ustawy w zw. z art. 109 ust. 1 pkt 8 i pkt 10 Ustawy w zw. z art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. c) Ustawy. (...)”

Izba zważyła, co następuje:

Biorąc pod uwagę zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, poczynione ustalenia faktyczne oraz orzekając w granicach zarzutów zawartych w odwołaniu, Izba stwierdziła, że odwołanie podlegało oddaleniu.

Odwołujący wskazał na naruszenie przez Zamawiającego art. 109 ust. 1 pkt 2 lit c) w zw. z art. 111 pkt 2 lit. b) w zw. z art. 109 ust. 3 i art. 16 pkt 1 ustawy Pzp, art. 109 ust. 1 pkt 8 i 10 ustawy Pzp oraz art. 226 ust. 1 pkt 2 lit. a) ustawy Pzp.

Przywołując treść ww. przepisów należy wskazać, że zgodnie z art. 16 pkt 1 ustawy Pzp zamawiający przygotowuje i przeprowadza postępowanie o udzielenie zamówienia w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców. Art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. c) ustawy Pzp stanowi, że z postępowania o udzielenie zamówienia zamawiający może wykluczyć wykonawcę, który naruszył obowiązki w dziedzinie ochrony środowiska, prawa socjalnego lub prawa pracy: wobec którego wydano ostateczną decyzję administracyjną o naruszeniu obowiązków wynikających z prawa ochrony środowiska, prawa pracy lub przepisów o zabezpieczeniu społecznym, jeżeli wymierzono tą decyzją karę pieniężną. Zgodnie z art. 109 ust. 1 pkt 8 ustawy Pzp z postępowania o udzielenie zamówienia zamawiający może wykluczyć wykonawcę, który w wyniku zamierzonego działania lub rażącego niedbalstwa wprowadził zamawiającego w błąd przy przedstawianiu informacji, że nie podlega wykluczeniu, spełnia warunki udziału w postępowaniu lub kryteria selekcji, co mogło mieć istotny wpływ na decyzje podejmowane przez zamawiającego w postępowaniu o udzielenie zamówienia, lub który zataił te informacje lub nie jest w stanie przedstawić wymaganych podmiotowych środków dowodowych. Zgodnie zaś z art. 109 ust. 1 pkt 10 ustawy Pzp z postępowania o udzielenie zamówienia zamawiający może wykluczyć wykonawcę, który w wyniku lekkomyślności lub niedbalstwa przedstawił informacje wprowadzające w błąd, co mogło mieć istotny wpływ na decyzje podejmowane przez zamawiającego w postępowaniu o udzielenie zamówienia. Art. 109 ust. 3 ustawy Pzp wskazuje, że w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1-5 lub 7, zamawiający może nie wykluczać wykonawcy, jeżeli wykluczenie byłoby w sposób oczywisty nieproporcjonalne, w szczególności gdy kwota zaległych podatków lub składek na ubezpieczenie społeczne jest niewielka albo sytuacja ekonomiczna lub finansowa wykonawcy, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, jest wystarczająca do wykonania zamówienia. Natomiast w myśl art. 226 ust. 1 pkt 2 lit. a) ustawy Pzp Zamawiający odrzuca ofertę, jeżeli została złożona przez wykonawcę podlegającego wykluczeniu z postępowania.

Zamawiający odrzucił ofertę Odwołującego na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 2 lit. a) ustawy Pzp stwierdzając zasadniczo, że wobec wykonawcy zachodzą trzy podstawy wykluczenia:

- podstawa wskazana w art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. c) ustawy Pzp – z uwagi na wydanie wobec MIRBUD S.A. (lidera konsorcjum Odwołującego) ostatecznej decyzji administracyjnej o naruszeniu obowiązków wynikających z prawa ochrony środowiska wymierzającej karę pieniężną i brak upływu trzyletniego okresu wykluczenia wynikającego z art. 111 pkt 2 ustawy Pzp,
- podstawy wskazane w art. 109 ust. 1 pkt 8 i 10 ustawy Pzp (w zw. z art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. c) ustawy Pzp) - z uwagi na zaniechanie poinformowania Zamawiającego na etapie składania oferty i na etapie składania podmiotowych środków dowodowych o fakcie wydania wobec MIRBUD S.A. ostatecznej decyzji administracyjnej nakładającej karę pieniężną z powodu naruszenia obowiązków z zakresu prawa ochrony środowiska.

Odwołujący wnosząc odwołanie zwrócił uwagę przede wszystkim na następujące aspekty:

- okoliczności naruszenia będące podstawą do wydania Decyzji WIOŚ świadczą o stosunkowo niewielkich naruszeniach i przede wszystkim o braku negatywnych konsekwencji dla środowiska,
- Decyzja WIOŚ nie wypełnia hipotezy z art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. c) ustawy Pzp, albowiem nie doszło do naruszenia wymogów środowiskowych, jak również nie naruszono przepisów prawa ochrony środowiska (w znaczeniu materialnym), a doszło do naruszenia warunków realizacji inwestycji,
- okres wykluczenia w zw. z przesłanką z art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. c) ustawy Pzp minął na dzień składania ofert (16.07.2025 r.), albowiem powinien być liczony od daty ujawnienia ewentualnego naruszenia (czyli wydania Decyzji WIOŚ, tj. 26.05.2022 r.), a nie od dnia ostateczności decyzji,
- na dzień oceny ofert okres wykluczenia minął także przy przyjęciu, że liczy się od dnia wydania ostatecznej decyzji (Decyzja GIOŚ została wydana dnia 28.10.2022 r.),
- Odwołujący nie podlega wykluczeniu ze względu na to, że uwzględniając stopień naruszenia do sankcji wykluczenia byłoby to nieproporcjonalne, innymi słowy zasada proporcjonalności sprzeciwia się zastosowaniu wobec Odwołującego art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. c) ustawy Pzp,
- Odwołujący nie wprowadził w błąd Zamawiającego nie informując go o decyzji WIOŚ i nie wskazując, że podlega wykluczeniu na podstawie art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. c) ustawy Pzp, albowiem uwzględniając powyższe okoliczności nie było konieczności przedkładania takiej informacji,

- Odwołujący zachował należytą staranność w ocenie okoliczności powodujących brak informowania o decyzji WIOŚ,
- nie zostały spełnione przesłanki zastosowania wobec Odwołującego art. 109 ust. 1 pkt 8 i 10 ustawy Pzp,
- także zasada proporcjonalności sprzeciwia się zastosowaniu wobec Odwołującego art. 109 ust. 1 pkt 8 i 10 ustawy Pzp.

Skład orzekający w przedmiotowej sprawie zasadniczo podzielił pogląd wyrażony w wyroku Izby z dnia 19 stycznia 2026 r., sygn. akt KIO 4908/25, KIO 5105/25, KIO 5144/25, KIO 5152/25.

W zakresie podstawy wykluczenia określonej w art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. c) ustawy Pzp Izba wskazuje, że okolicznością bezsporną w sprawie było wydanie wobec MIRBUD S.A. przez Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Katowicach decyzji administracyjnej z dnia 26 maja 2022 r. nr DKŚ/169/2022/KS, wymierzającej wykonawcy administracyjną karę pieniężną w wysokości 15 000 zł. Nie było także sporne to, że decyzja ta została utrzymana w mocy przez organ drugiej instancji - Głównego Inspektora Ochrony Środowiska decyzją z dnia 28 października 2022 r. Odwołujący wskazywał natomiast, że decyzja WIOŚ nie wypełnia hipotezy z art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. c) ustawy Pzp, ponieważ nie doszło do naruszenia wymogów środowiskowych, jak również nie naruszono przepisów prawa ochrony środowiska (w znaczeniu materialnym), lecz doszło do naruszenia warunków realizacji inwestycji.

W ocenie Izby stanowisko Odwołującego nie znajduje uzasadnienia. Podstawa wykluczenia określona w art. 109 ust. 1 pkt 2 ustawy Pzp odnosi się do naruszenia obowiązków w dziedzinie ochrony środowiska, prawa socjalnego lub prawa pracy. Zawarte w lit. c) sformułowanie „naruszenie obowiązków wynikających z prawa ochrony środowiska” należy rozumieć szeroko, a nie jedynie jako naruszenie obowiązków wynikających bezpośrednio z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 647), czy innych przepisów prawa materialnego. Kara pieniężna została nałożona na MIRBUD S.A. na podstawie art. 136a ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029), który stanowi, że jeżeli przedsięwzięcie jest realizowane lub zrealizowane, a podmiot w związku z realizacją, eksploatacją lub likwidacją tego przedsięwzięcia narusza warunki, wymogi oraz obowiązki, o których mowa w art. 82 ust. 1 pkt 1 lit. b i e oraz pkt 2 i 5, określone w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach - podlega karze pieniężnej w wysokości od 5000 zł do 1 000 000 zł. Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach określa środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia, a jej uzyskanie jest obowiązkowe dla planowanych przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (por. art. 71 ust. 1 i 2 ww. ustawy). Art. 82 ust. 1 pkt 1 lit. b ww. ustawy wskazuje, że w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, wydawanej po przeprowadzeniu oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, właściwy organ określa istotne warunki korzystania ze środowiska w fazie realizacji i eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych i zabytków oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich.

Celem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest zminimalizowanie skutków negatywnego wpływu określonego przedsięwzięcia na środowisko i jest to niewątpliwie instrument prawny ochrony środowiska. Jak wskazuje się w doktrynie „*Kluczowymi elementami treści decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach są istotne warunki korzystania ze środowiska w fazie realizacji i eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia oraz wymagania dotyczące ochrony środowiska konieczne do uwzględnienia w dokumentacji wymaganej do wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1, w szczególności w projekcie budowlanym.*” (P. Otawski [w:] T. Filipowicz, A. Plucińska-Filipowicz. M. Wierzbowski (red.), Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Komentarz, wyd. 3, 2024, art. 82, Nb 4). Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach jako akt stosowania prawa nakłada na dany podmiot skonkretyzowane obowiązki z dziedziny ochrony środowiska, innymi słowy konkretyzuje i indywidualizuje obowiązki wynikające z prawa powszechnie obowiązującego na potrzeby danego przedsięwzięcia inwestycyjnego. Jak stwierdzono w wyroku z dnia 19 stycznia 2026 r., sygn. akt KIO 4908/25, KIO 5105/25, KIO 5144/25, KIO 5152/25, *źródłem obowiązków z zakresu ochrony środowiska oraz podstawą do wymierzenia sankcji za nieprzestrzeganie takich obowiązków jest także ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, a więc akt prawny określający choćby zasady i tryb postępowania w sprawach udostępniania informacji o środowisku i jego ochronie, ocen oddziaływania na środowisko, transgranicznego oddziaływania na środowisko, czy określający zasady udziału społeczeństwa w ochronie środowiska, a przepisy ustawy są podstawą do wydawania decyzji o kluczowym znaczeniu z punktu widzenia zasad ochrony środowiska w toku realizacji i eksploatacji inwestycji budowlanych – tj. decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, które konkretyzują warunki prowadzenia danego przedsięwzięcia w sposób minimalizujący jego niekorzystne oddziaływanie na poszczególne elementy środowiska.*”

W konsekwencji podejście Odwołującego, że w przedmiotowym przypadku doszło jedynie do formalnego, prawnobudowlanego naruszenia warunków realizacji inwestycji jest chybione. Kara pieniężna została wymierzona MIRBUD S.A. za naruszenie istotnych warunków korzystania ze środowiska w fazie realizacji przedsięwzięcia – konkretnie za prowadzenie robót w rejonie cieku będącego dopływem rzeki Soły w sposób niezapewniający dostatecznego zabezpieczenia przed przedostaniem się do wód powierzchniowych zanieczyszczeń w postaci ziemi z wykopów, co negatywnie wpłynęło na stan wody, powodując istotną zmianę jej mętności oraz barwy. Wydanie decyzji nakładającej karę pieniężną poprzedzone było dwiema kontrolami, które zakończyły się wynikiem negatywnym. MIRBUD S.A., mimo negatywnego wyniku pierwszej kontroli nie zaprzestał naruszeń i był ich świadomy. Jak wskazano w decyzji WIOŚ z dnia 26 maja 2022 r. *„Biorąc pod uwagę okoliczności związane z doniosłą wagą społeczną ochrony środowiska jako dobra wspólnego, oraz fakt, że w tej sprawie Spółka przekroczyła podstawowe warunki decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, to nie sposób uznać zdaniem organu, że waga stwierdzonego naruszenia prawa, ma charakter znikomy. Wymogi określone w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach mają na celu przede wszystkim ograniczenie ryzyka związanego z zanieczyszczeniem środowiska, a Strona przekraczając zakres posiadanych uprawnień musi liczyć się z konsekwencjami takiego działania. Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach określa środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia. Spółka jest więc zobligowana do jej przestrzegania, a sankcjonowanie rzeczywistego przekroczenia warunków korzystania ze środowiska mające na celu stwierdzenie zachowania warunków korzystania ze środowiska jest uzasadnione ochroną środowiska. Ponadto zanieczyszczanie wody powoduje w niej zmiany fizyczne, chemiczne, biologiczne i inne, które sprawiają, że woda nie nadaje się do wykorzystania oraz powoduje szkodliwe zmiany w środowisku. Zmiana barwy wody czy też jej zmętnienie to bardzo niekorzystna sytuacja, która może spowodować obumarcie wielu organizmów wodnych. Co więcej, skutkiem zanieczyszczenia wody jest także utrata jej przydatności gospodarczej. W ocenie Organu Strona działa świadomie oraz celowo.”* Jak zwrócił uwagę Przystępujący Konsorcjum Budimex, załączając wyciąg ze sprawozdania na temat informacji niefinansowych Grupy MIRBUD z 2022 r., informacja o przedmiotowej karze administracyjnej ujęta została w części sprawozdania odnoszącej się do środowiska naturalnego, a MIRBUD dał wyraz w ramach przedmiotowego dokumentu temu, że kara ta dotyczy chronionej wartości środowiskowej w postaci zasobów wodnych, które działaniami MIRBUD zostały naruszone.

Izba podkreśla, że obowiązek ochrony ekosystemów wodnych przed zanieczyszczeniem wynika zarówno z przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska, jak i ustawy Prawo wodne (ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 960). Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach konkretyzowała obowiązki wykonawcy w dziedzinie ochrony środowiska w związku z budową drogi ekspresowej S1. Nie można w takiej sytuacji zgodzić się ze stanowiskiem Odwołującego, w tym z argumentacją zaprezentowaną w załączonej do odwołania prywatnej opinii prawnej z 11 stycznia 2026 r. oraz drugiej, niedatowanej, opinii prawnej, że nie zostały naruszone wymogi środowiskowe w znaczeniu materialnym, a jedynie techniczne warunki realizacji inwestycji. Wymogi określone w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach miały na celu przede wszystkim ograniczenie ryzyka związanego z zanieczyszczeniem środowiska i nie zostały przez MIRBUD spełnione. Analogiczne stanowisko zostało przyjęte w wyrokach z dnia 19 stycznia 2026 r., sygn. akt KIO 4908/25, KIO 5105/25, KIO 5144/25, KIO 5152/25 oraz z dnia 9 marca 2026 r., sygn. akt KIO 5630/25, KIO 5632/25.

W tym kontekście należy dodać, że stopień naruszenia obowiązków wynikających z prawa ochrony środowiska jest irrelevantny z perspektywy oceny, czy zaistniała podstawa wykluczenia z art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. c) ustawy Pzp. Zachodzi ona w sytuacji, gdy naruszono obowiązki wynikające z prawa ochrony środowiska, co zostało potwierdzone ostateczną decyzją administracyjną wymierzającą karę pieniężną, niezależnie od tego, czy naruszenie obowiązków było istotne i niezależnie od wysokości wymierzonej kary pieniężnej. Podstawa wykluczenia określona w art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. c) ustawy Pzp nie ma charakteru ocennego, w przeciwieństwie chociażby do podstaw określonych w art. 109 ust. 1 pkt 5 i 7 ustawy Pzp. Podnoszone przez Odwołującego okoliczności takie jak zakres naruszenia czy niska kara, jakkolwiek mogą mieć znaczenie dla oceny czy wykluczenie wykonawcy w takim stanie faktycznym można byłoby uznać za oczywiście nieproporcjonalne (art. 109 ust. 3 ustawy Pzp), to nie wpływają na stwierdzenie, że podstawa wykluczenia wobec MIRBUD S.A. zaistniała.

W dalszej kolejności Izba wskazuje, że nie sposób podzielić stanowiska Odwołującego, że okres wykluczenia w związku z przesłanką z art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. c) ustawy Pzp na dzień składania ofert (16 lipca 2025 r.) już upłynął. Interpretacja prezentowana przez Odwołującego, poparta złożoną wraz z odwołaniem prywatną opinią prawną, że okres ten powinien być liczony od daty ujawnienia naruszenia, jest sprzeczna z literalnym brzmieniem art. 111 ust. 2 lit. b) ustawy Pzp, który wprost wskazuje, że wykluczenie wykonawcy następuje na okres 3 lat od dnia wydania ostatecznej

decyzji. Ostateczność decyzji administracyjnej jest warunkiem *sine qua non* dla stwierdzenia podstawy wykluczenia z art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. c) ustawy Pzp. Zgodnie z art. 16 § 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1961) decyzje ostateczne, to decyzje, od których nie służy odwołanie w administracyjnym toku instancji lub wnioszek o ponowne rozpatrzenie sprawy. Decyzja WIOŚ z dnia 26 maja 2022 r. została utrzymana w mocy decyzją GIOŚ (organu drugiej instancji) z dnia 28 października 2022 r., od której nie służyło już odwołanie w administracyjnym toku instancji (decyzja ostateczna). To od tej daty (28 października 2022 r.) należy liczyć rozpoczęcie biegu okresu wykluczenia, dopiero bowiem w tym momencie podstawa wykluczenia wobec MIRBUD S.A. się zmaterializowała. MIRBUD zatem zarówno w dacie składania JEDZ (w terminie składania ofert), jak i w dacie aktualizacji oświadczenia o braku podstaw wykluczenia, wbrew złożonym deklaracjom, podlegał wykluczeniu na podstawie art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. c) ustawy Pzp.

Prawidłowo natomiast Odwołujący stwierdził, że trzyletni okres wykluczenia upłynął przed datą wyboru oferty najkorzystniejszej. O ile, zgodnie z art. 110 ust. 1 ustawy Pzp, wykonawca może zostać wykluczony przez zamawiającego na każdym etapie postępowania o udzielenie zamówienia, o tyle nie oznacza to, że upływ okres wykluczenia w toku tego postępowania będzie pozostawał bez znaczenia. Skład orzekający podziela pogląd wyrażony w wyrokach z dnia 18 marca 2022 r. sygn. akt KIO 566/22, z dnia 17 marca 2025 r., sygn. akt: KIO 673/25, że przesłanka wykluczenia może odpaść w toku trwania postępowania oraz szczegółową argumentację tam wskazaną na poparcie takiego poglądu. W orzeczeniach tych zwrócono uwagę w szczególności, że „Art. 111 ustawy Pzp ogranicza możliwość wykluczenia wykonawców ze względu na upływ czasu, co stanowi jedną z gwarancji realizacji zasad proporcjonalności i równego traktowania wykonawców w postępowaniu o udzielenie zamówienia. W świetle prawa krajowego i unijnego nie sposób uznać za proporcjonalną sankcji dopuszczającej bezterminową możliwość wykluczenia z postępowania wykonawcy z uwagi na zaistnienie jednego, określonego zdarzenia podważającego jego rzetelność. Artykuł 111 pkt (...) wyznacza okres maksymalny, w jakim może mieć miejsce wykluczenie wykonawcy z powodu danego zdarzenia, a upływ tego okresu powoduje, że zamawiający nie może wykluczyć wykonawcy, pomimo że w stosunku do tego wykonawcy w przeszłości taka podstawa wykluczenia zaistniała. (...) Sankcyjny charakter omawianych regulacji nakazuje ścisłą ich interpretację, w świetle czego bezwzględnie zakazane jest stosowanie wykładni rozszerzającej. Żadna z metod wykładni ww. przepisów nie może prowadzić do rozszerzenia zakresu ich zastosowania ponad wynikający ściśle z ich brzmienia. (...) Upływ czasu działa w tym przypadku na korzyść wykonawcy w sposób obiektywny, niezależnie od okoliczności, czy akurat w tym momencie wykonawca ubiega się o udzielenie zamówienia czy też nie. Jeśli nastąpi to w toku postępowania o udzielenie zamówienia, to w świetle 111 pkt (...) istniejąca na dzień składania ofert podstawa wykluczenia wykonawcy ustanie. I odwrotnie - w toku postępowania o udzielenie zamówienia mogą zaistnieć zdarzenia dla wykonawcy niekorzystne: wykonawca może nie podlegać wykluczeniu na dzień składania ofert, jednak jeśli podstawa wykluczenia zmaterializuje się w toku postępowania, to Zamawiający będzie mógł wykonawcę z tego postępowania wykluczyć.” Pogląd taki został też przyjęty przez skład orzekający w sprawie bezpośrednio dotyczącej obecnych Stron postępowania - w wyroku z dnia 19 stycznia 2026 r., sygn. akt KIO 4908/25, KIO 5105/25, KIO 5144/25, KIO 5152/25.

Mając to na względzie Izba stwierdziła, że okres wykluczenia Odwołującego z powodu wydania wobec lidera konsorcjum MIRBUD S.A. ostatecznej decyzji administracyjnej o naruszeniu obowiązków wynikających z prawa ochrony środowiska wymierzającej karę pieniężną upłynął z dniem 28 października 2025 r., a zatem w chwili podjęcia przez Zamawiającego decyzji o odrzuceniu oferty Odwołującego jako złożonej przez wykonawcę podlegającego wykluczeniu na podstawie art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. c) ustawy Pzp, Odwołujący wykluczeniu z tego tytułu podlegać już nie mógł.

Powyższe nie zmienia jednak faktu, że wobec Odwołującego zaktualizowała się podstawa wykluczenia związana z przedstawieniem informacji wprowadzających w błąd, o której mowa w art. 109 ust. 1 pkt 10 ustawy Pzp. W załączonym do oferty Odwołującego dokumencie JEDZ dla MIRBUD S.A. na pytanie: „Czy wykonawca, wedle własnej wiedzy naruszył swoje obowiązki w dziedzinie prawa ochrony środowiska? udzielono odpowiedzi negatywnej. Również w oświadczeniu o aktualności informacji zawartych w JEDZ wskazano, że nie doszło do naruszenia tego rodzaju obowiązków. W postępowaniu zostały więc przedstawione informacje wprowadzające w błąd, gdyż wobec MIRBUD S.A. wydana została ostateczna decyzja administracyjna wymierzająca karę pieniężną za naruszenie obowiązków wynikających z prawa ochrony środowiska. Odwołującemu niewątpliwie można tu przypisać niedbalstwo, wykonawca – jako podmiot profesjonalny - powinien zdawać sobie sprawę z tego, że przedstawiając informacje o braku naruszenia przez MIRBUD obowiązków w dziedzinie prawa ochrony środowiska wprowadza Zamawiającego w błąd, tym bardziej, że MIRBUD raportował w sprawozdaniu z działalności grupy kapitałowej fakt wydania decyzji wymierzającej karę pieniężną, a ponadto wciąż dochodzi swoich praw przed sądami administracyjnymi. Fakt wyrażenia opinii ustnej przez Dyrektora Działu Prawnego MIRBUD S.A. o braku konieczności dokonywania takiej notyfikacji (potwierdzony oświadczeniem z 12 grudnia 2025 r. złożonym przez Odwołującego jako dowód) nie powoduje, że Odwołującemu nie można przypisać niedbalstwa. Nawet jeśli zdaniem Odwołującego stanowisko organów administracyjnych nie jest prawidłowe, a fakt

wydania przedmiotowej decyzji nie mieści się w dyspozycji art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. c) Pzp, to Odwołujący powinien w postępowaniu o udzielenie zamówienia działać transparentnie i poinformować Zamawiającego o stwierdzeniu przez organ administracyjny naruszenia obowiązków w dziedzinie prawa ochrony środowiska oraz wyjaśnić okoliczności związane z wydaniem ostatecznej decyzji wymierzającej karę pieniężną. Gdyby Odwołujący rzetelnie przekazał Zamawiającemu wszystkie informacje dotyczące okoliczności wydania tej decyzji, w tym argumentację związaną ze znikomym stopniem naruszeń i niewielką wysokością kary, to Zamawiający po pierwsze miałby możliwość ocenić, czy zachodzi podstawa wykluczenia z art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. c) ustawy Pzp, a po drugie czy uzasadnione byłoby odstąpienie od wykluczenia wykonawcy na podstawie art. 109 ust. 3 ustawy Pzp. Odwołujący mógłby także w takiej sytuacji skorzystać z instytucji samooczyszczenia.

Rozważania Odwołującego czy Zamawiający mógłby w tym przypadku zastosować art. 109 ust. 3 ustawy Pzp i nie wykluczać wykonawcy na podstawie art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. c) ustawy Pzp z uwagi na oczywistą nieproporcjonalność mają w sprawie znaczenie wtórne, skoro Odwołujący w ogóle nie poinformował Zamawiającego o fakcie naruszenia obowiązków wynikających z prawa ochrony środowiska. W konsekwencji, nie mają również znaczenia dla sprawy opinie Głównego Instytutu Górnictwa – Państwowego Instytutu Badawczego w Katowicach Zakład Ochrony Wód oraz Instytutu Rybactwa Śródlądowego złożone przez Odwołującego na okoliczność wykazania charakteru zdarzenia oraz braku jego negatywnego wpływu na środowisko naturalne, czyli na okoliczność wykazania nieproporcjonalności wykluczenia Odwołującego z postępowania na podstawie art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. c) ustawy Pzp. Odwołujący sam przekreślił swoje szanse na uzyskanie zamówienia, nie działając transparentnie i przedstawiając informacje wprowadzające w błąd. Nie budzi zaś wątpliwości okoliczność, że przedstawienie przez Odwołującego nieprawdziwych informacji mogło mieć istotny wpływ na decyzje podejmowane przez zamawiającego w postępowaniu o udzielenie zamówienia. Gdyby bowiem nie inne postępowania prowadzone przez Zamawiającego oraz postępowania odwoławcze, Zamawiający nie miałby wiedzy, że wobec Odwołującego zachodziła podstawa wykluczenia z art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. c) ustawy Pzp i mógłby dokonać wyboru oferty Odwołującego w okresie wykluczenia. Dla ziszczenia się podstawy wykluczenia z art. 109 ust. 1 pkt 10 ustawy Pzp wystarczające jest, że istotny wpływ na decyzje podejmowane przez Zamawiającego będzie potencjalny.

Natomiast skład orzekający, uwzględniając okoliczności stanu faktycznego sprawy uznał za zbyt daleko idące przypisywanie Odwołującemu przez Zamawiającego zamiaru zatajenia informacji czy rażącego niedbalstwa. Zamawiający powyższego nie wykazał, stwierdzając jedynie lakonicznie w decyzji o odrzuceniu oferty Konsorcjum MIRBUD, że „Informacje, jakimi dysponuje Zamawiający wskazują na działanie intencjonalne po stronie MIRBUD w tej sprawie”. Zamawiający nawet w postępowaniu odwoławczym okoliczności tej nie dowiódł, a jego argumentacja w odpowiedzi na odwołanie sprowadzała się do stwierdzenia, że w zakresie art. 109 ust. 1 pkt 8 ustawy Pzp Zamawiający „czuje się związany wyrokiem Izby z dnia 9 marca 2026 r. w sprawie o sygn. akt KIO 5630/25 i przyjętą tam argumentacją”. Zauważyć jednak należy, że odrzucenie oferty Odwołującego miało miejsce miesiąc wcześniej (6 lutego 2026 r.) i Zamawiający podejmując decyzję o odrzuceniu oferty Konsorcjum MIRBUD na podstawie art. 109 ust. 1 pkt 8 ustawy Pzp nie działał w oparciu o orzecznictwo wydane w analogicznych stanach faktycznych (wyrok w sprawie KIO 5144/25 wskazywał jedynie na art. 109 ust. 1 pkt 10 ustawy Pzp, a wyrok w sprawie KIO 5630/25 nie funkcjonował wówczas w obrocie prawnym), lecz wyłącznie w oparciu o własne przekonanie. To zadaniem Zamawiającego było wykazać w decyzji o odrzuceniu oferty kumulatywne spełnienie wszystkich przesłanek opisanych w art. 109 ust. 1 pkt 8 ustawy Pzp, czego nie uczynił.

Odnosząc się na koniec do szeroko akcentowanej przez Odwołującego w postępowaniu odwoławczym zasady proporcjonalności, Izba wskazuje, że art. 109 ust. 3 ustawy Pzp dający zamawiającemu uprawnienie do odstąpienia od wykluczenia wykonawcy mimo zaistnienia podstaw wykluczenia nie obejmuje sytuacji, w której podstawą wykluczenia jest przedstawienie nieprawdziwych informacji. Wynika to z literalnego brzmienia tego przepisu. Zgodzić należy się z Odwołującym, że w świetle dyrektywy klasycznej i dyrektywy sektorowej stosując fakultatywne podstawy wykluczenia, podmioty zamawiające powinny zwracać szczególną uwagę na zasadę proporcjonalności, a drobne nieprawidłowości powinny jedynie w wyjątkowych okolicznościach prowadzić do wykluczenia wykonawcy. Niemniej założenia wynikające z dyrektyw zostały implementowane właśnie w art. 109 ust. 3 ustawy Pzp. Ustawodawca konstruując treść art. 109 ust. 3 ustawy Pzp uznał, że przypadki określone w art. 109 ust. 1 pkt 8 i 10 ustawy Pzp są na tyle poważne, że odstąpienie od wykluczenia wykonawcy nie powinno mieć tu miejsca. Skorzystanie z tej instytucji stanowi odstępstwo do zasady wykluczenia wykonawcy w przypadku zaistnienia fakultatywnych podstaw wykluczenia i przepis ten należy wyklądać ściśle.

Odwołujący oczywistą nieproporcjonalność wykluczenia go z postępowania wywodził w oparciu o okoliczności związane *stricte* ze skalą naruszenia obowiązków z dziedziny ochrony środowiska i wysokością wymierzonej kary, pomijając fakt, że wykluczony został również za przedstawienie informacji wprowadzających w błąd, mogących mieć

istotny wpływ na decyzje podejmowane przez zamawiającego w postępowaniu o udzielenie zamówienia, do której to sytuacji art. 109 ust. 3 ustawy Pzp się nie odnosi. Nawet gdyby Zamawiający odstąpił od wykluczenia Odwołującego na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 1 lit. c) ustawy Pzp uznając je za oczywiście nieproporcjonalne, to nie zmienia to faktu, że Odwołujący powinien zakomunikować w odpowiednim czasie, że wobec MIRBUD wydano ostateczną decyzję wymierzającą karę pieniężną, wpisującą się w dyspozycję ww. przepisu. To to właśnie zaniechanie w obecnym stanie faktycznym przesądziło o uznaniu przez Izbę czynności odrzucenia oferty Odwołującego za zgodną z ustawą.

Odwołujący powołując się na zasadę proporcjonalności określoną w art. 16 pkt 3 ustawy Pzp, po pierwsze nie przedstawił przekonującej argumentacji uzasadniającej dopuszczenie możliwości odstąpienia od wykluczenia wykonawcy z postępowania na podstawie art. 109 ust. 1 pkt 10 ustawy Pzp w oparciu o zasady ogólne, pomimo uznania przez ustawodawcę, że nie jest to dopuszczalne w świetle art. 109 ust. 3 ustawy Pzp, po drugie nie wykazał, że wykluczenie jego oferty za przedstawienie informacji nieprawdziwych w przedmiotowym stanie faktycznym mogłoby w ogóle zostać uznane za oczywiście nieproporcjonalne, wreszcie po trzecie pominął, że w systemie zamówień publicznych funkcjonują też inne naczelne zasady, jak zasada uczciwej konkurencji i zasada równego traktowania wykonawców, a odstąpienie od wykluczenia z postępowania wykonawcy, który przedstawił nieprawdziwe informacje trudno byłoby z tymi zasadami pogodzić. Skład orzekający raz jeszcze podkreśla, że gdyby Odwołujący wskazał w JEDZ informację, że została w stosunku do MIRBUD S.A. wydana ostateczna decyzja administracyjna o naruszeniu obowiązków wynikających z prawa ochrony środowiska wymierzająca karę pieniężną, to mielibyśmy do czynienia z całkiem inną sytuacją. Wykonawca działałby bowiem transparentnie, a Zamawiający miałby możliwość ocenić, czy faktycznie wykluczenie Konsorcjum MIRBUD byłoby w tym przypadku sankcją proporcjonalną. Jednak w obecnym stanie faktycznym odstąpienie od wykluczenia wykonawcy, który przedstawił informacje nieprawdziwe, mogące mieć istotny wpływ na decyzje zamawiającego w postępowaniu, nie może mieć miejsca.

Reasumując, Izba uznała za prawidłową czynność odrzucenia oferty Odwołującego na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 2 lit. a) jako złożonej przez wykonawcę podlegającego wykluczeniu, ponieważ wobec Odwołującego zmaterializowała się podstawa wykluczenia wskazana w art. 109 ust. 1 pkt 10 ustawy Pzp. Natomiast okoliczność, że w stanie faktycznym sprawy nie znalazły potwierdzenia pozostałe podane przez Zamawiającego podstawy wykluczenia, pozostaje bez wpływu na wynik postępowania, gdyż oferta Odwołującego i tak podlega odrzuceniu. Zgodnie z art. 554 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp Izba uwzględni odwołanie w całości lub w części, jeżeli stwierdzi naruszenie przepisów ustawy, które miało wpływ lub może mieć istotny wpływ na wynik postępowania o udzielenie zamówienia, konkursu lub systemu kwalifikowania wykonawców. *A contrario*, brak istotnego wpływu na wynik postępowania skutkuje oddaleniem zarzutów.

Biorąc pod uwagę wszystko powyższe Izba stwierdziła, że odwołanie podlega oddaleniu i na podstawie art. 553 ustawy Pzp orzekła jak w sentencji.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono stosownie do jego wyniku na podstawie art. 557 i 575 ustawy Pzp oraz § 8 ust. 2 pkt 1 w zw. z § 5 pkt 1 i 2 lit. b) Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie szczegółowych rodzajów kosztów postępowania odwoławczego, ich rozliczania oraz wysokości i sposobu pobierania wpisu od odwołania z dnia 30 grudnia 2020 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 2437).

Wobec oddalenia odwołania w całości Izba kosztami postępowania obciążyła Odwołującego, zasądzając od niego na rzecz Zamawiającego kwotę 3600 zł stanowiącą koszty postępowania odwoławczego poniesione przez Zamawiającego tytułem wynagrodzenia pełnomocnika, potwierdzone fakturą VAT złożoną do akt sprawy.

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w sentencji.

Przewodnicząca:.....

Członkowie:

.....